Schoolondersteuningsprofiel (SOP) Waldheim-mavo

Inleiding

Het schoolondersteuningsprofiel (sop) is een document waarin een individuele school vastlegt welke mogelijkheden er zijn om leerlingen te onderwijzen die specifieke begeleiding nodig hebben. Deze mogelijkheden van de school worden zo beschreven, dat de gegevens tussen scholen in het samenwerkingsverband onderling vergelijkbaar zijn.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft een functie voor de school, vooral als het gaat om communicatie met ouders en als input voor professionaliseringsbeleid van teamleden, en voor het samenwerkingsverband, vooral als input voor afspraken over basisondersteuning.

Basisondersteuning omvat het geheel van afspraken over het onderwijsaanbod van scholen, dat betrekking heeft op de mogelijkheden van scholen om leerlingen te onderwijzen die specifieke begeleiding nodig hebben. Basisondersteuning is een set van afspraken die wordt gemaakt op het niveau van het samenwerkingsverband. Deze afspraken zijn in het SWV V(S)O Eemland vastgelegd in het 'ondersteuningsplan'.

Het is de ambitie van het samenwerkingsverband om een hoog niveau van basisondersteuning af te spreken, waarmee bereikt wordt dat alle deelnemende scholen een actieve bijdrage leveren aan het geven van passend onderwijs aan alle leerlingen. Het is de intentie van de scholen in het samenwerkingsverband om, over het geheel genomen, meer onderwijsondersteuning in het regulier onderwijs mogelijk te maken. Een uitgangspunt van beleid hierbij is dat scholen voor een belangrijk deel zelf verantwoordelijk zijn voor de invulling van de (basis)ondersteuning die zij aan hun leerlingen bieden.

Basisondersteuning veronderstelt *basiskwaliteit*. Met het begrip basiskwaliteit wordt verwezen naar de indicatoren die door de inspectie voor het onderwijs worden gehanteerd. Met deze indicatoren is al een kwalitatief hoog niveau van begeleiding en differentiatie vastgelegd.

De inspectie hanteert een eigen systematiek om te borgen dat een school aan deze indicatoren voldoet. Als een school onder het basistoezicht van de inspectie valt, mag verondersteld worden dat de school voldoet aan deze indicatoren en dat de basiskwaliteit op orde is.

Uit dit schoolondersteuningsprofiel kan blijken dat de school meer, of op onderdelen juist minder mogelijkheden heeft, dan is afgesproken in de basisondersteuning van het samenwerkingsverband.

De situatie waarin een school niet voldoet aan de afgesproken basisondersteuning is altijd tijdelijk van aard; een school verplicht zich om aan deze afspraken te voldoen, al dan niet met behulp van middelen die door het samenwerkingsverband ter beschikking worden gesteld. Het is mogelijk dat een school structureel méér expertise en begeleiding aan leerlingen biedt, dan is afgesproken als basisondersteuning. Als deze mogelijkheden een duurzaam onderdeel vormen van de school, zijn ze in dit profiel omschreven als 'arrangement voor extra ondersteuning'.

De Waldheim-mavo is een kleine, zelfstandige school waarin veiligheid voor leerling en personeel voorop staat. Respectvol met elkaar omgaan, is de basis voor alle activiteiten binnen onze school. Daarnaast willen we als school ervoor zorgen dat een leerling zonder oponthoud kan doorstromen naar een vervolgopleiding die bij hem/haar past.

We gaan uit van een geïntegreerde leerlingbegeleiding waarbij we onderscheid maken tussen begeleiding bij het leerproces en begeleiding bij de sociale en emotionele vorming van de leerling. Bovendien willen we de leerling begeleiden bij het maken van de keuzes die voor zijn/haar schoolloopbaan en verdere leven van belang zijn. Het zwaartepunt van onze leerlingbegeleiding ligt in de brugklas, maar ook in de hogere leerjaren is er veel aandacht voor de individuele leerling.

De extra ondersteuning bij het leerproces die leerlingen nodig kunnen hebben om de school met goed gevolg te doorlopen, wordt zoveel mogelijk geconcretiseerd in het eerste leerjaar. Die ondersteuning kan ook gericht zijn op begeleiding naar een ander, beter passend onderwijstype of een andere school. De begeleiding voor de sociaal-emotionele ontwikkeling loopt door alle leerjaren. Voor de keuzebegeleiding ligt de nadruk op het werk van de decaan in samenwerking met de mentoren van leerjaar 3 en 4.

1. DE SCHOOL HEEFT EEN AANBOD VOOR SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTEN VAN LEERLINGEN

De school heeft een aanbod op de volgende onderdelen:

- Dyslexie en dyscalculie
- Faalangst
- Aandachtstoornissen
- Oppositioneel gedrag
- Autistisch gedrag
- Sociale vaardigheden

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Leren leren en/of huiswerkbegeleiding
- Taal- en rekenbeleid
- Aanpassingen voor visueel en auditief beperkte leerlingen.
- Aanpassingen voor leerlingen met lichamelijke beperkingen

Om dit aanbod te realiseren beschikt de school over specifieke deskundigheid. Teamleden zijn opgeleid en getraind om goed om te gaan met specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen. Een van de teamleden is een academisch opgeleide orthopedagoog, die specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen kan vaststellen en een handelingsplan kan opstellen.

Daarnaast heeft de school een aantal specifieke aanpakken en methodieken om leerlingen te begeleiden. Deze aanpakken zijn bedoeld voor de begeleiding van leerlingen op cognitief, sociaal-emotioneel, gedragsmatig of fysiek-medisch terrein.

TOELICHTING

De Waldheim-mavo heeft op alle genoemde aspecten een specifiek onderwijsaanbod, in de vorm van deskundigheid of methodiek.

De invulling van deze standaard berust onder andere op de volgende deskundigheid en methodieken:

- Training Kurzweil
- Remedial teaching tekstbegrip, spelling en rekenen
- Training faalangst
- Training sociaal-emotionele vaardigheid
- Omgaan met gedragsproblemen
- Omgaan met leerlingen met TOS
- Omgaan met chronisch zieke leerlingen
- Onderwijs assistent
- Interne coach
- Oplossingsgericht werken
- Inzet Brugfunctionaris
- Inzet intern begeleider
- Inzet orthopedagoog
- Inzet jeugdverpleegkundige

Dyslexie en dyscalculie
De school heeft een uitgewerkt beleid voor dyslexie en dyscalculie dat is geborgd binnen de lessen.

Faalangst
In de mentorlessen worden Kanjertrainingen en Leefstijllessen gegeven waarin aan alle leerlingen een vorm van faalangst training gegeven. Voor leerlingen die extra ondersteuning op dit gebied nodig hebben is er een gekwalificeerde docent.

Aandachtstoornissen en autistisch gedrag
Doordat de school een kleine school is met een duidelijke (klassikale) structuur en veel aandacht voor plannen en organiseren kan een deel van de leerlingen met aandachtstoornissen en leerlingen met ASS goed functioneren. Wanneer wenselijk of noodzakelijk kan de ondersteuning van de intern begeleider of een interne coach ingezet worden, op dat moment valt de leerling onder de extra ondersteuningsbehoefte.

Oppositioneel gedrag
Voor leerlingen met oppositioneel gedrag zijn de mogelijkheden beperkt: de school kan daarin maatwerk bieden totdat het gedrag van de leerling een bedreiging vormt voor personeel of medeleerlingen. Het pedagogisch en didactisch handelen van de docenten is hierin niet getraind.

Sociale vaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling
De mentoren geven mentorlessen die gericht zijn op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De training van de externe trainer vanuit PIT-Baarn heeft een positief effect voor de leerlingen.

Leren leren
In de brugklas worden vaardigheidslessen gegeven, waarbij alle vaardigheden die een leerling nodig heeft, om zijn schoolwerk goed te doen, aan bod komen.

Studiebegeleiding door interne coach of door extern instituut op school
Deze begeleiding is voor leerlingen die extra hulp nodig hebben bij het plannen en organiseren van hun schoolwerk. De school biedt ook huiswerkbegeleiding aan i.s.m. een extern instituut dat huiswerkbegeleiding tegen vergoeding op school aanbiedt.

Taal- en rekenbeleid
Er is een reken- en taal/leesbeleid voor alle leerlingen die extra ondersteuning op dit gebied nodig hebben.

Aanpassingen voor visueel en auditief beperkte leerlingen.
De school maakt gebruik van het SIMEA-protocol om samen met leerling, ouders en ambulant begeleider de auditief beperkte leerlingen te ondersteunen.

AMBITIES

Voor de omgang met elkaar heeft de school drie gedragsregels opgesteld:
- Ik handel in respect voor mijzelf, de anderen en voor de omgeving
- Ik ben verantwoordelijk voor mijn schoolwerk en ben medeverantwoordelijk voor een goed verloop van de les
- Ik ben te vertrouwen

Het beleid van de school is dat leerlingen niet alleen hun klas kennen, maar zich in de hele school en met alle andere leerlingen thuis voelen. Daarom start de brugklas met een dag waarbij met alle andere brugklassers wordt kennisgemaakt.

Om de klassensamenhang te borgen wordt er vanuit een professionele organisatie aan het begin van het schooljaar tijd besteed aan het versterken van de band die leerlingen met elkaar in een klas (kunnen) vormen.

Wanneer leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte zich aanmelden, onderzoekt de Waldheim-mavo zorgvuldig wat de ondersteuningsbehoefte van de leerling is. Dit kan in de bijgeleverde onderzoeksrapporten naar voren komen, maar in de regel is een overleg met leerling en ouders waardevoller gebleken. Tijdens het gesprek met leerling en ouders wordt besproken wat de leerling zelf kan en waar de leerling eventueel ondersteuning bij nodig zal hebben. De ondersteuningsbehoeften worden in een OPP vastgelegd. Vervolgens worden de ondersteuningsbehoefte en plan van aanpak met de collega's gedeeld.

2. EEN VEILIGE OMGEVING

De school werkt actief aan een veilig pedagogisch klimaat. Dat blijkt uit het volgende:

- Leerlingen, ouders geven in jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken aan dat zij zich veilig voelen op school;
- Medewerkers geven in het tevredenheidsonderzoek dat elke twee jaar wordt afgenomen aan dat zij zich veilig voelen op school;
- De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school;
- De school heeft een onderwijsaanbod voor alle leerlingen voor het vergroten van sociale vaardigheden;
- De school hanteert een anti-pestprotocol;
- De school hanteert een medisch protocol;
- De school maakt gebruik van het LZ-paspoort voor leerlingen die chronisch ziek zijn.

De school is zo ingericht dat leerlingen met uiteenlopende leerstijlen en (lichamelijke) kenmerken er kunnen leren:

- De school biedt individuele werkplekken,
- De school biedt prikkelarme werkplekken,
- De school biedt ruimte om te kunnen samenwerken,
- De school is toegankelijk voor rolstoelen.

TOELICHTING

De Waldheim-mavo neemt jaarlijks tevredenheidsonderzoeken af, waaruit blijkt dat leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) de school veilig vinden. De resultaten worden gepubliceerd op www.scholenopdekaart.nl. De school heeft protocollen voor het afhandelen van eventuele incidenten, het voorkomen van pesten en het verrichten van medische handelingen. De mentoren en de drama docent vergroten de sociale vaardigheden van de leerlingen met specifieke lesprogramma's. Daarnaast voorziet de school in een extra aanbod van sociale vaardigheidstraining indien dit nodig blijkt.

Sociale vaardigheden

In de brugklas wordt veel tijd en aandacht besteed aan sociale vaardigheden. Zowel de mentor als de docent drama verwerken de sociale vaardigheden in hun lesprogramma. Het gaat hierbij vooral om het kunnen reflecteren op het eigen gedrag: wie ben ik, wat kan ik, hoe ben ik naar anderen?
Op deze manier leren de leerlingen zichzelf beter kennen, hun kwaliteiten de barrières waar ze tegenaan lopen worden voor henzelf helder.

Anti-pestprotocol

De Waldheim-mavo wil ervoor zorgen dat alle leerlingen zich veilig voelen op school. Wij werken op de Waldheim-mavo met de "No Blame" methode, welke uit ervaring goed bij onze leerling populatie past.

De vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersonen voor de Waldheim zijn twee externe ouders die geen kind bij ons op school hebben. Deze vertrouwenspersoon is er voor leerlingen en ouder(s)/verzorger(s).

Meldcode

Bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling hanteert de Waldheim-mavo de meldcode. De onderwijsgroep hanteert de basis meldcode die daar waar nodig en mogelijk is toegeschreven op de scholen van de onderwijsgroep. Bestuurlijke uitgangspunten:
- Daar waar wij een veilig thuis voor onze leerlingen kunnen bevorderen, doen wij ons best;
Om onnodig belasting bij medewerkers te voorkomen en een eenduidig proces te bevorderen, gaan medewerkers die signalen opvangen die op huiselijk geweld en/of

kindermishandeling zouden kunnen wijzen, niet op eigen houtje aan de slag, maar lichten de zorgcoördinator in.

Gebouw
De Waldheim-mavo beschikt over de ruimte in de klas voor extra begeleiding, heeft prikkelarme werkplekken, heeft een Dojo, heeft ruimte voor een Time-out, heeft een rustige plek voor leerlingen met diabetes om te spuiten, heeft individuele en samenwerk plekken en is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

3. DE SCHOOL HEEFT EEN DUIDELIJKE ONDERSTEUNING STRUCTUUR.

De school heeft haar structuur vastgelegd aan de hand van duidelijk omschreven Professionele Momenten, waarin is vastgelegd hoe teamleden met aanvullende expertise en onderscheiden taken en rollen met elkaar samenwerken. De bespreking van de ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften van leerlingen vindt plaats door middel van een vastgestelde gespreksmethodiek.

Voor leerlingen en ouders is duidelijk hoe zij een beroep kunnen doen op deze begeleiding en langs welke route wordt vastgesteld welke onderwijsondersteuning passend is.

De school werkt actief samen met de basisscholen, ketenpartners, zoals het Lokaal team Baarn, Jeugdteam Soest, leerplicht, politie, Welzin, PIT-Baarn en de GGD.

TOELICHTING

- De Waldheim-mavo biedt onderwijsondersteuning aan leerlingen aan de hand van duidelijk omschreven interventies, met het oog op meetbare doelen: evalueert deze doelen en stelt de interventies op afgesproken momenten waar nodig bij.

- De school biedt onderwijsondersteuning vanuit onderscheiden taken en rollen aan de hand van professionele momenten

- Vanuit het ZAT worden ondersteuningsadviezen gegeven. Deze worde met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) besproken en ingezet.

- Processen worden vastgelegd in een OPP. Deze worden op die manier bewaakt en geborgd.

- De school borgt inhoudelijke deskundigheid door voorlichting en training van interne en externe specialisten training.

- De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor het onderhouden van de externe relaties op het gebied van externe ondersteuning.

De interne zorgstructuur

De ondersteuning aan leerling is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle medewerkers in de school, de leerling en de ouder(s)/verzorger(s). In het schooladministratiesysteem (SOM) wordt van alle leerlingen de relevante informatie opgenomen, zodat een leerling gedurende de schooljaren op de Waldheim-mavo goed gevolgd kan worden. Het leerproces wordt hierin bijgehouden, maar ook de ondersteuningsbehoefte en de ingezette interventies worden hierin genoteerd en gedeeld met de collega's. Bij een heldere zorgstructuur is het noodzakelijk om de momenten van overleg en interventie vast te leggen en te evalueren.

Wanner leerlingen structuele ondersteuning nodig blijkt te hebben wordt een OPP opgesteld met daarin de doelen waaraan gewerkt gaat worden. Dit OPP is een gezamenlijk document van school, leerling en ouder(s)/verzorger(s).

Voordat een OPP opgesteld wordt zijn er een aantal professionele momenten aan voorafgegaan waarin is besproken welke ondersteuning eventueel de leerling zou kunnen helpen.

Er zijn 3 professionele momenten:

Professioneel moment I: probleembespreking tussen docent en leerling

Dit speelt zich voornamelijk af tussen docent en leerling. De docent signaleert een probleem bij een leerling. Als dit een thuis gerelateerd probleem is, overlegt de docent met de mentor of de teamleider over aanpak en/of interventie. Als dit een school gerelateerd probleem is kan de docent om na te gaan of dit probleem zich alleen voordoet in zijn/haar lessen, informeren bij een collega of die hetzelfde probleem ervaart. Wanneer dit niet het geval is, zoekt de docent naar een eigen aanpak/interventie, wanneer het wel het geval is, kan in overleg met de andere collega gekeken worden naar diens aanpak of samen een aanpak afspreken.
Indien de eigen aanpak/interventie niet het gewenste resultaat heeft, neemt de docent contact op met de mentor van de leerling. De docent heeft dan wel wat hij/zij tot dan toe heeft gedaan en wat daarvan de resultaten waren op papier gezet

Professioneel moment II: probleembespreking in de leerlingbespreking

De mentor brengt de leerling in de leerlingbespreking in. De mentor formuleert een concrete hulpvraag naar de collega's toe, waarin naar een oplossingsgerichte manier van ondersteuning wordt gevraagd. Vanuit de leerlingbespreking wordt een integrale aanpak

voor de leerling/het probleem van de leerling voorgesteld, waaraan alle collega's zich zullen houden. De Mentor koppelt terug.

Professioneel moment III: aanmelding bij het ZAT

Vanuit de leerlingbespreking kunnen de leerlingen ingebracht worden in het Zorg Advies Team. Opnieuw met een hulpvraag op het interventiedossier. Er is op het moment van inbrengen duidelijk wat er allemaal is gedaan (er kan steeds op het interventiedossier bekeken worden welke voorafgaande interventies al zijn uitgevoerd, maar onvoldoende hulp bleken te bieden) door de school. Ook de hulpvraag zal helder moeten zijn. De vergaderingen van het ZAT worden zoveel mogelijk na de leerlingbespreking ingepland.

Om helder te maken welke interventies docenten toepassen en wat hiervan de resultaten zijn, moet bij elk professioneel moment een begeleidingsverslag worden geschreven in SOM.. Hierin wordt aangegeven:

- Wat is het probleem; thuis gerelateerd of school gerelateerd
- Met wie is het probleem besproken; gecheckt bij collega's, contact met thuis
- Welke afspraken zijn gemaakt/actie is ondernomen; bv. gesprekken, straf, extra aandacht, huiswerkboekje, gedragsboekje
- Hoeveel tijd wordt genomen om resultaat te boeken; afspreken met leerling en eventueel ouders
- Wat is het resultaat; verbetering, verandering, geen
- Wat is de hulpvraag naar anderen, die wijzigt na een interventie

De externe zorgstructuur

Lokaal team

De brugfunctionaris is het eerste aanspreekpunt als het gaat om zorgen die zich voordoen in de thuissituatie welke effect hebben op het welbevinden van de leerling. De Waldheim-mavo heeft een vaste brugfunctionaris, Jasper Grendel. Hij is wekelijks op school om ondersteuning vorm te geven voor leerling en/of ouder(s)/verzorger(s).

Warme overdracht basisschool

De teamleider gaat elk jaar, nadat de inschrijving is gesloten, langs de basisscholen om een warme overdracht met de groep 8 leerkracht te verzorgen. Hierbij wordt besproken welke extra ondersteuningsbehoefte een leerling heeft. De bevorderende en belemmerende factoren worden door de leerkracht meegegeven.

Warme overdracht tussen mentoren

Elk schooljaar krijgt een klas een nieuwe mentor. Aan het einde van het schooljaar is al bekend welke mentor de klas overneemt. In de laatste schoolweek is er tijd ingepland voor

de mentoren om een warme overdracht te doen. De overdracht wordt zowel mondeling als schriftelijk gedaan. De schriftelijke overdracht wordt in SOM onder begeleidingsverslagen opgenomen.

Warme overdracht MBO
Leerlingen die extra ondersteuning krijgen op de Waldheim-mavo worden begeleid bij de overstap naar het MBO. In het digitale doorstroomdossier geeft de mentor aan dat een warme overdracht gewenst is. Het MBO neemt voor de zomervakantie contact met de zorgcoördinator op en bespreekt de ondersteuningsbehoefte. Voor leerlingen cluster 2 en 3 verzorgen de ambulant begeleiders de warme overdracht en de ambulant begeleider cluster 2 kan eventueel een consultatie voor de leerling aanraden.

Jouw GGD check
Bij leerlingen uit leerjaar twee en leerjaar vier wordt onder verantwoordelijkheid van de Jeugdgezondheidsdienst, een gezondheidsonderzoek afgenomen, namelijk “Jouw GGD Check”. Dit onderzoek is een vervolg op de onderzoeken die op de basisschool hebben plaatsgevonden en vormt het afsluitende deel van het volgsysteem van de leerling. De leerling vult hiervoor op school digitaal een vragenlijst in en krijgt thuis een uitnodiging voor een gesprek met de jeugdverpleegkundige. De schoolverpleegkundige bespreekt de uitkomsten met de mentoren. Bij leerlingen uit leerjaar 4 wordt een digitaal gezondheidsonderzoek uitgevoerd op school. Sommige leerlingen worden aan de hand van de resultaten uitgenodigd voor en gesprek met de jeugdverpleegkundige.

4. KWALITEITSZORG

Het aanbod en de structuur van ondersteuning wordt regelmatig geëvalueerd. Vastgesteld wordt of de goede ondersteuning goed geboden wordt. Ontwikkelpunten worden benoemd en verbeterd.

Jaarlijks wordt onderbouwd of de aanpakken en deskundigheden die de school heeft nog voorzien in de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ook ontvangen de interne specialisten die bijdragen aan de ondersteuning van leerlingen jaarlijks feedback op hun functioneren. Er is ruimte voor scholing en professionele ontwikkeling van teamleden.

TOELICHTING
De processen van de ondersteuning en zorg worden vastgelegd en geborgd. Bij elk professioneel moment wordt genoteerd om welke leerling het gaat en welke ondersteuningsvragen besproken zijn. Daarnaast wordt beschreven welke interventies er zijn ingezet en wanneer er geëvalueerd wordt. Deze manier van cyclisch werken geeft inzicht in de ondersteuning die door school gegeven wordt en het effect daarvan. Wanneer nodig

organiseert de zorgcoördinator voorlichting of hulp van externen om de collega's te helpen bij de ondersteuning van leerlingen. De inzet van interne en externe expertise is belangrijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning door collega's op school. Deze manier van werken wordt jaarlijks met de directeur en teamleider geëvalueerd en waar nodig aangepast.
De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor coördineren van de zorg en ondersteuning aan de leerlingen op de Waldheim-mavo.